Ч. 35. Неділя 15 (28) лютого 1904. Рік XIV.

Виходить у Львові що дня (кріж неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гаусмана ч. 9 і в ц. к. Старостах на провинциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Росийско-японьска війна.

З депеші Алексієва до царя можна було зараз догадати ся, що побіда росийскої фльоти така, як би й ніяка, бо поправді Японці не приступали до битви, лиш — як тепер вже зовсім ясно — хотіли або таки зовсім знищити росийску фльоту в Порт Артурі або бодай замкнути єї в тім порті на довший час і так відобрати їй можність виступати до чинної акциї. В тій цїли прилагодили они чотири старі купецкі пароходи, наповнили їх всїлякими вибуховими материялами і старали ся завести аж до самого порту. Алексієв доносить виразно, що на пристани видко було чотири знищені пароходи і 8 японьских торпедовців, що плили до своєї фльоти, котра стояла далеко на широкім мори. О скілько Японцям удала ся або не удала ся штука, годі знати; але то єсть річ певна, що росийска фльота в Порт Артурі має новий клопіт. Алексієв доносить, що в'їзд до порту єсть вільний, але рівночасно й каже, що три пароходи, котрі пустились в погоню за Японцями, казав відкликати, щоби усунути плаваючі міни.

Отже тоті міни то найбільший клопіт для росийскої маринарки. У війнї на мори, щоби замкнути противника десь в якімсь порті і в той спосіб обезсилити єго, уживає ся часто двох способів: завалює ся порт старими кораблями і розкидає ся богато плаваючих мін. Коли устє порту єсть вузке, як іменно в Порт Артурі, то можна єго легко завалити старими кораблями; коли же нї, то розкидають плаваючі міни. Такі міни плавають верх води і море жене їх завсїгди до берега: они можуть о стілько стати ся небезпечні, що корабель, котрий не добачить міни і виїде на ню, може вилетїти у воздух, коли же й добачить завчасу, не має способу устеречи ся такої міни. Коли порт обсипують плаваючими мінами, то нема иньшої ради, лиш тоті міни виззбирати, заким воєнні кораблї можуть сьміло виплисти з порту. Таке збиранє мін може иногді потягнути ся й кілька недїль а в найліпшім случаю кілька днїв. Отже цїла росийска побіда сходить лиш до того, що росийскі кораблї, може найбільше „Ретвізан“, не допустили, щоби приготовлені т. зв. „брандери“ заплили аж до порту і там вибухаючи, підпалили може росийску фльоту. Розбитє одного або й кількох торпедовців японьских має малу вагу, але розкиненє плаваючих мін може спинити акцию росийскої фльоти.

Питанє тепер, в якій звязи стоїть сей новий японьский атак на росийску фльоту з цїлою акциєю воєнною і рухами японьского війска; бо скоро то був лиш зовсім самостійний атак без глубшої і тїснїйшої звязи з иньшими рухами війска, то значінє єго повістане лиш епізодичне, а противна сторона може справдї повеличати ся, що їй удало ся відперти ворога.

Із Сеуля доносять до анґлійских ґазет, що зелїзниця межи Харбіном а Владивостоком має бути на 70 анґлійских миль (чверть нашої) знищена, а через Шанґай доносять знов, що Японцї зорґанїзували в Манджуриї Хунхузів в шість кінних відділів, котрі вступлять до японьского війска, скоро оно прийде до Манджуриї. На сїй послїдній вісти може бути лиш хиба о тілько правди, що Хунхузи може й дїйстно мають охоту робити Росиянам всїлякі трудности, а то, здаєсь, спонукало Алексієва оголосити всїм жителям в Манджуриї, що хто не буде помагати росийскому війску, буде караний смертию. О якихсь ворожих рухах на шляху Харбін Владивосток не було доси нїчого чувати тай нема способу провірити, що там дїє ся.

Росийске правительство вислало окружник до всїх своїх репрезентантів за границею, в котрім доказує, що Японія нарушила своїм поступованєм межинародне право, бо: 1) заким ще розпочала кроки воєнні против Росиї, війска єї вмашерували до Кореї, котра оголосила, що хоче бути неутральною; 2) на три днї перед виповідженєм війни заатакувала два росий-

20)

Слїди їздця.

(Повість з анґлійского).

(Дальше).

— Чи руководила вами та сама причина і тодї, коли ви перший раз не хотїли згодити ся на наше подруже?

— По части так.

— Ах, тату, чому ви тодї уступили? Я була би лекше відрекла ся єго тодї як тепер. Кожда година нашого пожитя приближала єго до мене, він ставав для мене дорожшим. Може була бя я єго з часом забула, хоч менї здавало ся, немов би таке терпінє могло хиба з смертию скінчити ся.

— Уява, люба дитино — замітив сер Еверард успокоюючо. — Серця не так легко розривають ся; за рік будеш дивувати ся, що тебе то так богато коштувало.

— І то говорите ви, тату, що доси не забули моєї мами.

Сер Еверард стряс ся, немов би она дїткнулась живої рани.

— То було що иншого — відповів глухо. — Она була моєю женою, моєю улюбленою жінкою. Ми мали один короткий рік щастя за собою, відтак прийшло нещастє. Нї один муж не забуває такого удару судьби. Перший мужчина, котрого дївчина полюбить, має щось спільного з першою ляльކою дитини — він їй дорожший як всьо инше на сьвітї, доки не найде другого.

— Тату! — скрикнула Валлї.

— Так, я знаю, що то мусить тобі видати ся немилосердним і лютим, але менї лежить на серци твоє добро, моя дитино. То подруже не могло би тобі принести щастя. В Норбертовій вдачи лежить щось, що ти дуже тяжко відчула-б.

— Він благородний, совістний — повний уваги для всїх.

— Ти не знаєш ся так добре на нїм, як я. Але я не хочу перечити про те. Коли ти рішила ся віддати ся за него против моєї волї, то нехай всьо лишить ся, як було. Коли бажаєш менї спокою і щастя, то відречеш ся Норберта.

— Ви знаєте, що я віддала би житє за ваше щастє. Але то прийшло так нагле; для мене звучить то так дивовижно. Не подаєте менї причини, лише якусь неясну загадку. Я немов заголомшена.

— Маєш вісїм днїв часу; надумай ся — сказав сер Еверард і обоє на хвилю замовкли.

Відтак підняла Валлї голову і поглянула на вітця з дитинною простодушностию.

— Гадаєте, що він оженить ся з леді Франціскою, коли я звільню єго від слова.

— То не видаєсь менї неймовірним.

Та відповідь утвердила єї в догадцї, що отець, котрий без важної причини був би не жадав від неї такої тяжкої жертви, сумнїває ся о постійности Норберта.

Кілька разів того різдвяного вечера в Тенґлї, коли бачила, як єї суджений танцює з леді Франціскою, находило на неї чувство колючої заздрости. Она замітила тодї у леді Франціски велику свободу в поведеню супротив Норберта. Кожде слово, яке она сказала до Норберта, вказувало на довголїтнє і сердечне знакомство.

— Я не мала понятя, що Норберт і леді Франціска так тїсно заприязнені — відозвала ся, перериваючи знов мовчанє.

— Я довідав ся о тім аж по послїднім польованю — відповів сер Еверард.

— Чи й ви уважаєте єї так дуже хорошою? — спитала Валлї задумана.

— Менї радше здаєть ся, що она має паньский вигляд. На нїй єсть щось ориґінального. Я дуже добре розумію, що молодий чоловік може в нїй залюбити ся. Мене лиш то дивує, що она доси не віддала ся.

— То дивно, тату, правда? — сказала Валлї з укриваним огірченєм — може їй хто подобав ся, хто перше був осліплений єї красою, а тепер вже не єсть...

Від того часу отець і дочка не говорили вже о Норбертї.

Валлї грала і читала вітцеви книжки, ходила на проходи і виїздила з ним, усьміхала ся до него, коли він мав охоту жартувати, але в єї молодім, блїдім лици було щось неподвижного, від чого розривало ся серце сер Еверарда.

Одного рана прийшла Валлї до вітця,

скі кораблі воєнні в Чемульпо, котрих командант не був повідомлений о зірваню дипльоматичних відносин; 3) розпочала акцию против росийских кораблїв торговельних; 4) заявила японьскому цісареви, що Корея знаходить ся тепер під японьскою управою і як би він тому спротивив ся, то японьске войско обсадить палату; 5) завізвала росийского посла в Сеули за посередництвом француского, щоби він виїхав з Кореї.

На то відповідає японьска нота, що виповіданє війни вийшло вже тепер зі звичаю і перестало бути межинародним правом. Сама Росия в 1877 р. вмашерувала до Туреччини без виповідженя війни. Впрочім в японьскій ноті, зриваючій дипльоматичні відносини, було при кінци зовсїм виразно сказано, що „японьске правительство застерігає собі тепер взяти ся до таких способів, які буде уважати за найвідповіднїйші для береженя своїх інтересів.

Новинки.

Львів дня 27-го лютого 1904.

— **Є. Е. п. Намістник** гр. Андрей Потоцкий в товаристві шефа бюра президияльного, радника Намістництва п. Вяч. Залеского, прибув онегди вечірним поїздом до Бережан. Передвчера по переведеню люстрациї тамошного староства, відвідав п. Намістник гімназию, загальний шпиталь, каплицю Сїнявских, а пополудни удїляв авдиєнциї.

Вчера гостив п. Намістник в Рогатинї, де перевів люстрацию тамошного староства. Вечером повернув п. Намістник до Львова.

— **Нову стацию жандармериї** утворено в Олексинцях, борщівского повіта.

— **В справі еміґрациї до Америки** оповіщує один лїкар в „Дїлї“ слїдуюче: Доповняю вістку остерігаючу про еміграцию до Сполучених Держав північної Америки слїдуючими датами: Всї солїднїйші аґентури радять еміґрантам не вибирати ся до Америки взглядно до европейских портів, поки не дали оглянути ся лїкареви у себе в дома і той не виключив таких хоріб: 1) египетске запаленє очий (Trachoma); 2) струпінь їдкий (Erbgrind, Favus); 3) другі заразливі викиди шкіри; 4) прочі більші тїлесні блуди.

— **Огні.** В Сороках під Львовом згоріли сими днями два господарства селяньскі. Шкода виносить звиж 3000 К. Огонь вибух в наслїдок лихої будови печи в хатї одного з погорільців.

— **Засудженє дефравданта.** З Відня доносять: По дводнєвій розправі засуджено віденьского адвоката дра Еміля Гутмана за спроневіренє депозитів, які були єму повірені в квоті 80.000 К на вісїм місяців тяжкої вязниці.

— **Арештованє фальшівника векслїв.** В Дрезднї арештовано онегди бувшого пруского ротмістра Генеля, котрий сфальшувавши векслї на суму 200.000 марок, утїк до Льондона.

— **Нещастна пригода.** З Городенки пишуть нам: Тринайцятьлїтний син господаря з Городницї, Роман Луць, пійшов онегди на Днїстер совгати ся. В хвили, коли був майже на серединї ріки, лїд заломив ся під ним і нещасливий хлопець щез під ледом. Коли то побачила мати єго Ірина, поспішила єму на ратунок, але й она упала під лїд і потонула. Тїл утоплених доси не віднайдено.

— **Смерть під ледом.** Двайцятьлїтний Гриць Різник, син селянина з Пеньковець, збаражского повіта, темний від уродженя, вертаючи онегди з Медина до дому, заломив під собою лїд на ставі і утонув. Хоч люди прибігли сейчас на поміч, добули із ставу вже лиш мертве єго тїло.

— **В справі дефравдациї** в касї хорих будівельних робітників у Львові доносять львівскі часописи: На покрите около 20.000 К здефравдованих Желяшкевичем в касї хорих будівельних робітників остала єго реальність (половина дому) вартости 7.500 К, але з довгом 5.000 К. Переведена ревізия в єго помешканю найшла всего 20 К готівки і маловартні меблї. Желяшкевич висловив в вязници бажанє, щоби єго жінка виїхала до батька, а чинш з винайму єго мешканя около 28 К місячно має побирати Каса хорих. В Намістництві відбула ся онегди нарада відпоручників Каси, маґістрату і Намістництва в справі ратованя окружної Каси. Каса мала би еєствувати до весни, а опісля злучити ся з загальною Касою хорих, аби убогі робітники не потерпіли шкоди.

— **Перше театральне представленє** в Чікаґо від послїдної катастрофи відбуло ся перед трема тиждиями в театрі Вікерса, бо в сїм театрі найскорше переведено перестрій після вказівок полїцийно-огневої комісиї. Театр має тепер 17 вихідних дверий, а над кождими сьвітить ся червона лїхтарня. Переходи між кріслами розширено, наслїдком усуненя 200 крісел і справлено новий занавіс сталевий ваги 7.500 фунтів. На першім представленю театр був повний, бо публика через $1\frac{1}{2}$ місяця не ходила до театрів.

— **Нові церкви** після плянів п. Василя Нагірного наміряють будовати громади: Тейсарів, Вербяни, Опліцко, Калуш, Пілярків, Лешнів, Воля велика, Мохнате, Копичволя, Кнїсело, Сїлець Бенків, Стеиниця і Карлів.

— **З перемиской епархії.** Речинець рукоположеня назначений на день 8 марта с. р. До дня 1 марта мають кандидати вносити дотичні поданя. — До канонїчної інституциї візвані оо. Теофіль Турчманович на Купновичі, Петро Підлуский на Люблин і Михайло Тимчишин на Лїмну. — Презенту на Цетулю одержав о. Йосиф Каранович. — Завідательства одержали оо.: Северин Ільницкий в Волощи і Михайло Косоноцкий в Лежайску. — Сотрудництва одержали оо.: Волод. Ардан в Опацї, Михайло Карпяк в Угнові і Зиновій Ільницкий в Вацовичах. — Станислав Вильчиньский укінчений богослов одержав відпустку з перемиської епархії до епархії станиславівскої. — Правительство продовжило дотацию з рел. фонда на один рік для сотрудників в Дахнові, Гійчи, Липі і Яблінцї нижнїй.

коли він в своїй малій, соняшній комнатї писав листи.

— Уложите менї лист до Норберта, тату? Треба так написати, аби він пізнав, що єсть знов вільний. Я не знаю, як то сказати.

Сер Еверард написав лист, Валлї відписала єго і додала ще кілька рядків від себе.

XXII.

„На памятку“.

Лютий минув. Одного холодного, мокрого дня в марци розпочали ся вибори в Гайклерк. Партия консервативна мала в старім провінциональнім місті сильне сторонництво; Норберт Блек побачив, що буде мати тверду і тяжку борбу. Єго не любили в околици. Ті, що були єму рівні і з ним сходили ся, цінили єго і любили; они знали єго хороші прикмети; але низші круги населеня, що знали єго лиш з вигляду, не мали для Норберта Блека симпатиї. Они бачили в нїм лише молодого чоловіка, маючого, статочного, що нїколи не пив, нїколи „під павою“ не грав в білярд і котрого рідко було стрітити при кіньских перегонах.

Старші люди, що знали вітця, любили критикувати сина. Єго лїберальні погляди шкодили єму в їх очах, бо они все хвалили так звані давні часи і уважали вільну торговлю нещастєм для краю. Коли б він був добрим торисом, коли би був горячо обставав за заведенєм на ново давної митової тарифи, то дрібні господарі і міщани в цїлім виборчім окрузї були би одноголосно за ним голосували. Однако погляди, які єму в Блекфордї були би при дбали прихильників, робили єму в Гайклерк лиш ворогів.

Загальне образованє, кавярнї, праця народна, дешевий хлїб навіть, були справи без значіня для міста, що при невіжности, пияньстві і дорогім хлїбі жило і процвитало. Відтак мав він противним кандидатом сер Натанієля Рітердона — чоловіка, що в місті пускав богато гроший, що уходив за найбільшого ворога всїх робітничих товариств, котрого полїтичні погляди були так загально признані, що всїм подобали ся. Норберт хоробро боронив свого становища. Він був добрим бесїдником і виповідав свої гадки ясно і отверто, що єму навіть із сторони противників, котрі уважали єго полїтику небезпечною і революцийною, придбало похвалу. Він мав приємне, розумне лице, хорошу стать і подобав ся. Але що уходив за радикала, бояли ся єго. До того була єго виборча тактика трохи за сьміла і незвисима, так що в такім провінциональнім місточку як Гайклерк не могла остояти ся. Єго аґент сказав Норбертови, що так як він веде борбу, мусить певне упасти; Гайклерцї привикли від давна до того, що кандидати сипали грішми на всї сгорони; однако Норберт відповів, що він або вийде побідно з борби або упаде як честний чоловік, а в купно голосів не хоче бавити ся.

— В такім случаю мушу вам на жаль сказати, що перепадете — відповів аґент. — Я не маю цїлком наміру заохочувати вас до перекупства, але в часї виборів не можна всього так строго брати. Честь в таких случаях бере ся не конче так точно —

— Я знаю лише одну честь і після того буду поступати — сказав Норберт.

Вислїд був такий, як єго заповів аґент. Сер Натанієль заплатив два тисячі фунтів за плякати, пиво і инші видатки і одержав більшість голосів; Норберт видав девятьсот на брошури, друки, почтові видатки і для аґентів та за льокаль, в котрім ставав перед своїми виборцями і — остав в меншости. За ним голосувала інтелїґенция, ширші маси остали вірними свому кандидатови, котрий знав дорогу до їх симпатий.

Пригноблений і розчарований вернув Норберт з виборів до дому. Єго аґент приповів єму єго поражку, однако єго віра в доброту і честність своїх ближних була сильнїйша, як єго довіре до гадки аґента. Він бачив битком заповнену салю на передвиборчих зборах, бачив їх одушевленє і згоду в очах на єго бесїду; відчував з їх одушевленя, що стоїть на дорозї до правди. Знав, що за ним стояла лїпша часть виборців, що він їх пересьвідчив о своїй добрій волі. А однако більшість воліла, аби єї заступав старий, повільний чоловік, що говорив два рази в часї одної сесиї і то говорив самі старі, давно перемолочені річи.

Дома всї жалували Норберта. Тїтка потїшала єго з вродженою собі лагідностию; сестри голосно обурювали ся, але й докоряли єму.

— Коли-б ти минувшого лїта був нам позволив запрошувати людий, устроювати забави в парку, то нашій родинї не прийшлось би тепер встидати ся — говорила Тіні.

— Коли-б ти був більше займив ся справою відновленя церкви в Гайклерк — дорікала Горация — то всї побожнїйші люди були би держали з тобою.

— А я надію ся, що ти не будеш вже нїколи кандидувати в Гайклерк — відозвала ся Лісі Гартман, цїла блїда від обуреня. Ті простаки не заслугують на те. В Блекфордї були би уміли тебе оцїнити Мій стрий і брат були одушевлені твоїми бесїдами. Я посилала їм часописи, в котрих були справозданя з передвиборчих зборів, на яких ти промавляв. Они вправдї належать до робітничої верстви; може я не повинна би тут говорити про їх гадку, але они займають ся живо полїтикою.

— Люба Лісю, я дуже тїшу ся, що они мене похваляють — відповів Норберт вічливо.

Докори сестер а навіть слова тїтки нудили єго; противно ті замітки Лісї дуже користно вплинули на него. Всеж таки то було щось, що ті честні робітники в Блекфорду цїнили єго. Атже інтереси тих синів працї, з котрих рядів вийшов єго дід, лежали єму найбільше на серци.

Супротив женщин дома держав ся твердо, не дав їм пізнати, як єго дїмило, як горячо бажав він иншого вислїду. Він брав річ із сьмішної сторони, між тим як Тіні і Горация розводили ся над нїкчемностию виборів взагалї та над невдячностию виборців з Гайклерки з окрема.

— Ми могли би вже мати обеліск так великий як Голка Клеопатри з тих гроший, які

— **Загальні збори „Краєвого Союза кредитового“** відбудуть ся дня 25 марта о 4-ій годині пополудни в льокали „Рускої Бесїди у Львові. Дневний порядок: 1) Відчитане протоколу з послїдних зборів. 2) Звіт з дїяльности за V. рік адміністрацийний з маєтковим біляноом. 3) Звіт контрольної комісиї. 4) Предложенє Надзираючої Ради в справі подїлу чистого виску. 5) Вибір двох членів Надзираючої Ради. 6) Вибір трох членів контрольної комісиї.

— **Лїцей перемиского „Дївочого Інститута,“** як нам доносять, звиджував сими днями краєвий інспектор шкіл середних п. Ів. Левицкий. З нагоди люстрациї руської ґімназиї заходив також і до Інститута. В понедїлок, второк і в середу був на всїх годинах в І. клясі лїцеальній і в клясі приготовляючій, перечитував задачі, оглядав кабінет, бібліотеку і т. и. На конференциї, котру відбув на закінченє люстрациї, заявив, що взагалі виносить користне враженє, що лїцей находить ся в дуже добрих руках і має вповнї забезпечену будучність, та пожелав інституциї, щоби і дальше розвивала ся як найгарнїйше.

— **Нещастний вистріл.** В Шипинцях на Буковинї лучила ся 15 с. м. доволї прикра подія. Підчас весїльного стріляня влучив один набій із пістолета парубка Николая Мійского пісемилїтну дївчину Фрозину Мізевич в лице. Ранену дитину відставив громадский лїкар до краєвого шпиталю, а против стрільця зроблено карне донесенє.

— **В Золочеві** закуплено за 26.000 К. реальність п. Штайна коло руского приходства на поміщене нової Бурси „Просьвіти“ для шкільної молодежи. На згадану квоту дано 10.000 К, котрі якийсь патріот, що не бажає, аби єго назвиско оголошувано, зложив на руки головного видїлу „Просьвіти“ у Львові. Доохрестні Русини надіють ся, що поможуть зарядови Бурси сплатити решту довгу і піддержать морально і материяльно нову інституцию.

Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує:

— Австро-угорско-баварский звязок зелїзничий. Тарифа часть IV., зшиток 4. З днем 1 марта 1904, входить в житє додаток II.

— Полудневo-нїмецкий австро-угорский звязок зелїзничий. З днем 1 цьвітня 1904, входить в житє додаток III. до тарифи часть IV., зшитка 4, з 1 сїчня 1902.

— **Цїна збіжа** у Львові дня 25 лютого: Цїна в коронах за 50 кільо у Львові. — Пшениця 8·40 до 8·60; жито 6·40 до 6·70; овес 5·40 до 5·75; ячмінь пашний 5·— до 5·20; ячмінь броварний 5·50 до 6·—; ріпак 9·50 до 9·75; льнянка —·— до —·—; горох до вареня 7·50 до 11·—; вика 5·30 до 5·75; бобик 5·50 до 5·57; гречка —·— до —·—; кукурудза нова 5·90 до 6·25; хміль за 56 кільо 220·— до 250·—; конюшина червона 65·— до 75·—; конюшина біла 65·— до 80·—; конюшина шведска 60·— до 80·—; тимотка 22·— до 28·—.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Віденъ 27 лютого. Рада державна має бути — як кажуть, зовсїм певно — скликана на день 8 марта.

Константинополь 27 лютого. Войско турецке розігнало більшість Альбанців коло Дякова. Чутка о турецких приготовлениях военних, о мобілізациї та спроваджено з Малої Азиї кількох дивізий до Европи єсть зовсїм безосновна.

Віденъ 27 лютого. Вість о виступленю Японців на беріг в заливі Поссієта уважають тут за дуже неімовірну.

Льондон 27 лютого. „Daily Mail“ доносить з Нючванґу: Прибув тут протестантский місіонар з Мукден і каже, що Японцї висїли на беріг в заливі Поссієта і звідтам машерують на Кірін. По дорозї заняли місто Гун-Чун; российский ґарнізон утїк. Урядово доносять, що власти российскї перенесено з Владивостока до Хабаровска. (Залив Поссієта єсть понизше Владивостока в тім кутику, де сходить ся границя российскої провінциї Примөрє і Кореї та Манджуриї). Місто Гун-Чун лежить на манджурскій сторонї. Як би ся вість була правдива, то российскі позициї в Мукденї, Владивостоку, Дальнім і Порт Артурі були би дуже загрожені, а манджурска зелїзниця знайшлась би в руках Японців.

Льондон 27 лютого. Тутешнє японьске правительство оголосило слїдуючу урядову депешу з Токіо з дня 25 с. м.: Чотири старі кораблї з кількома торпедовими лодями підплили рано дня 24 с. м. під Порт Артур, щоби замкнути вхід до порту. Цїль затопленя тих кораблїв осягнено. Офіцири і вояки залоги вернули не потерпівши нїчого. Мимо, що донесенє о нашій фльотї не походить безпосередно від адмірала Тоґо, нема сумніву, що наша фльота знаходить ся в безпечнім місци.

Петербург 27 лютого. Після згідних вістий з Владивостока, Порт Артура, Харбіна та инших міст российских у всхіднїй Азиї, всї японьскі купцї, робітники і двигарі роблять службу шпигунів в користь Японців, так, що японьске правительство єсть поінформоване як найдокладнїйше о всїх навіть найменших рухах российского войска.

Лїсбона 27 лютого. Портуґальске правительство робить з великим поспіхом приготовленя до війни. Крім нового узброєня і змобілізованя корпуса 15 тисячів мужа ведуть ся ще переговори з фірмою Крупа в справі закупна нових пушок. По укінченю тих приготовлень буде Портуґалія могла виставити добре узброєну армію в силї 100.000 людий.

ми видали в Гайклерк, коли би їх стопити — говорила Тіні. — На будуче будемо купувати всї наші річи лише в товаристві приватних урядників.

Норберт вийшов зараз по вечери на двір, аби чим скорше утечи перед таким співчутєм. Хоч як була темна ніч, то однако було єму приємнїйше ходити помежи корчами, в парку, як прислухувати ся в комнатї, як сестри нарікають над єго неудачею. Був дуже прибитий. Вісім днїв минуло, а він не мав листу від Валлї, хоч доси писала она кожд го другого дня. Він почав побоювати ся, що она занедужала або що здоровлє сер Еверарда погіршило ся. Може він умирає, а єго дочка сама одна з ним в чужім краю.

— Одну потїху маю в тій моїй неудачи — сказав до себе. — Тепер вже нїчого не вяже мене з Анґлією. Завтра рано від'їзджу до Марсилиї і зроблю Валлї несподїванку в її домку між соснами.

Походивши довший час по пасовиску, вернув до дому в піднесенім настрою, з гадкою на скору стрічу з Валлією. Пійшов просто до своїх комнат і спакував куфер. Відтак поглянув до розкладу їзди, побачив, що перед вечером не може з Довру від'їхати і пійшов по північи спати, приготовлений на безсонну ніч.

Однако в тім помилив ся; бо спав в наслїдок зворушеня і утомленя за дня знаменито і довго. Коли прибудив ся, сьвітило зимове сонце в єго вікна, а на столику побіч ліжка лежало кілька листів. Між ними був давно дожиданий лист від Валлї, незвичайно тоненький листик замість звичайних чотирох аркушів. Зівялий фіялок випав з куверти, коли він єї отворив.

— Символ моєї обманеної надії — сказав Норберт, згадуючи свою вчерашну поразку.

Зміст письма був слїдуючий:

„Любий Норберте! Мій отець по зрілій, довгій розвазі дійшов до пересьвідченя, що мусить взяти назад свій дозвіл на наше подруже. Він не бачить потреби виявляти передо мною причин, які єго до того спонукали, а я піддаю ся послушно єго рішеню. Коли-б він менї сказав, аби я поклала голову під топір, я зробила би то; той сам слїпий послух велить менї написати до тебе той лист.

„Надію ся, що ти простиш менї той поступок, коли то тебе болючо дійме, але я маю причину здогадувати ся, що розвязанє наших заручин увільнить тебе від тяжких оков.

Я зібрала всї подарунки, які ти менї зробив і відсилаю їх окремою пачкою, лише оправлене в перґамен „На памятку“ позволяю собі задержати на спомин нашої дружби.

Твоя все щира приятелька
Валентина Андініян.“

Навіть підпис того листу мав щось зловіщого в собі. Так она нїколи не підписувала ся. „Твоя Валлї,“ „Твоя любляча Валлї,“ „Твоя щиро любляча Тебе і вірна Валлї.“ Так звучали підписи в послїднім роцї — а тепер стояв сьмілий, рішучий почерк пера, що виглядав, немов би рука, що то писала, нї на хвилю не задрожала, анї не завагувала ся. Грізно як засуд смерти — „Валентина Андініян.“

Перші два уступи листу були їй проказані вітцем. Проче написала она сама.

Норберт не знав, що той короткий, холодний лист виходив від роздертого серця. Він мав чувство, немов би дістав страшенний удар. Чув, що єго холодно і немилосердно відопхнено.

— Она не написала би менше, коли-б відправляла якого льокая — сказав до себе.

Відтак перечитав письмо ще раз і спізнав, що сер Еверард був автором єго.

— То єго відплата за підозріне, яке я посьмів висказати того памятного вечера в Шпрінґфільдї — замітив. — Він аж почорнів з гніву — ще тепер бачу ту злість, з якою відпер мої питаня. Ох, нема сумніву. То він був тим, котрого кінь полишив слїди на місци, де упав мій отець; то він був — він — фальшивий приятель — заздрістний муж — він убив, а не той, що гниє у вязници.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

ОГОЛОШЕНЯ.

З друкарнї В. Ловиньского — під зарядом И. Недопади. (Телефона число 527).